voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 16 juni 2021

Openbaar

Onderwerp	Uitkomsten meicirculaire 2021 Gemeentefonds
Versienummer	2
Portefeuillehouder	D.S. de Jong
Informant	Jan van Dijk
Afdeling	Concernstaf
Telefoon	(038) 498 2664
Email	J.van.Dijk@zwolle.nl

Financiële gevolgen

Betreft doel	Diverse doelen
Begroting wijzigen	Ja
Verrekening resultaat	Ten gunste van de algemene concernreserve/algemene middelen

Bijlagen

1. Begrotingswijziging voor het jaar 2021
2. Meicirculaire 2021 Gemeentefonds

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1 Kennis te nemen van de uitkomsten van de meicirculaire 2021 van het Gemeentefonds.

2 In te stemmen met de verwerking van de uitkomsten in de begroting 2021, middels bijgevoegde begrotingswijziging en het voordelig resultaat van € 1.745.000 te verrekenen met de algemene concernreserve.

3 In te stemmen met de verwerking van de uitkomsten voor de jaren 2022 tot en met 2025 in de begroting 2022 c.q. meerjarenraming tot en met 2025.

Datum 16 juni 2021

Toelichting op het voorstel

Inleiding
In dit voorstel zijn de gevolgen van de meicirculaire 2021 van het gemeentefonds voor Zwolle nader uitgewerkt en vragen wij u in te stemmen met de voorgestelde verwerking in de begroting 2021, begroting 2022 en meerjarenraming t/m 2025.

De meicirculaire gaat naast de cijfermatige vertaling van de voorjaarsbesluitvorming van het Rijk onder andere in op het compensatiepakket aan de medeoverheden in verband met de coronamaatregelen, de stand van zaken omtrent de herijking van het gemeentefonds en de verdeling van de € 613 miljoen die het kabinet voor het jaar 2021 beschikbaar heeft gesteld voor acute problematiek in de jeugdzorg. Op het moment van publicatie van de meicirculaire zijn het kabinet en de VNG nog in gesprek over de uitkomsten van het advies van de Commissie van Wijzen inzake de jeugdzorgproblematiek. Inmiddels heeft het Bestuurlijk Overleg op 2 juni plaatsgevonden, over de uitkomsten daarvan wordt u via een afzonderlijke nota geïnformeerd.

Accres
Vanwege de coronacrisis is besloten het accres[1] van het gemeentefonds in de jaren 2020 en 2021 te bevriezen. Vanaf het jaar 2022 wordt de accresraming weer berekend conform de bestaande normeringssystematiek. Dit leidt tot een neerwaartse bijstelling van het accres vanaf 2022 ten opzichte van de bevroren stand. Dit is vooral het gevolg van lagere loon- en prijsontwikkelingen, lagere rentekosten en een lagere bijdrage aan de Europese Unie. Uitgaven aan nood- en steunmaatregelen als gevolg van corona vallen buiten de accresberekening. Na verwerking van de aanpassingen komt het accres in 2022 uit op 3,1% en de jaren erna op 2,3% tot 3,1%.

Jeugd
Bij de voorjaarsnota heeft het kabinet voor het jaar 2021 € 613 miljoen beschikbaar gesteld voor acute problematiek in de jeugdzorg. Dit bedrag komt bovenop de € 300 miljoen aan tijdelijke extra middelen die bij voorjaarsnota 2019 al beschikbaar is gesteld voor het jaar 2021. De aanvullende middelen worden voor € 120 miljoen via een specifieke uitkering of op een andere gerichte wijze aan een beperkt aantal gemeenten of jeugdzorgregio's uitgekeerd. De overige door het kabinet beschikbaar gestelde middelen van € 493 miljoen worden via de algemene uitkering aan het gemeentefonds toegevoegd en zijn bestemd om de consultatiefunctie ggz vorm te geven, wachtlijsten bij lichtere jeugdhulpproblematiek tegen te gaan, verdringing van andere uitgaven bij gemeenten tegen te gaan, het aantal Praktijk Ondersteuners Huisartsenzorg (POH) voor de jeugd uit te breiden en om extra inzet en regie te kunnen voeren op het voorkomen en aanpakken van wachttijden van (regionaal) ingekochte specialistische jeugdzorg op basis van goede data, zodat kwetsbare kinderen de hulp krijgen die ze nodig hebben. Zwolle ontvangt nu circa € 4 miljoen.
Daarnaast worden in 2022 extra gelden ontvangen in het kader van de voogdij/18+, in totaal € 3 miljoen meer. Voor een deel is dit gevolg van compensatie van hogere kosten in 2020, die met twee jaar vertraging wordt doorberekend en deels is dit het gevolg van de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel dat per 1 januari 2022 wordt ingevoerd. Nadere analyse is nodig om het effect op de gemeentelijke uitgaven te kunnen vaststellen.

[1] Het accres (groei) van het gemeentefonds wordt bepaald op basis van de normsystematiek, waarbij de groei van het fonds afhankelijk is van de groei van de rijksuitgaven.

Compensatie vanwege corona
In het kader van de coronacrisis heeft het Rijk eind maart het 4e compensatiepakket beschikbaar gesteld. Hierover hebben wij de Raad via de beslisnota ‘Aanvullend compensatiepakket corona (maartbrief)’ van 26 april 2021 nader geïnformeerd. In de meicirculaire wordt melding gemaakt van het 5e compensatiepakket waarin gelden zijn gereserveerd voor ondersteuning lokale cultuur en buurt- en dorpshuizen. In de septembercirculaire vindt de definitieve verrekening plaats. Indicatief verwachten wij circa € 0,5 miljoen te ontvangen.
Het kabinet heeft eerder aangegeven de in de eerste en tweede kwartaal van 2021 gemaakte meerkosten en gederfde inkomsten reëel te zullen compenseren. Aanvullend hierop heeft het kabinet besloten de reële compensatie voor de inkomstenderving over 2021 over het gehele kalenderjaar te bezien. Daarnaast reserveert het kabinet voor het derde kwartaal 2021 € 51,5 miljoen voor de regionale en lokale cultuur waarvan € 36,5 miljoen voor de instandhouding van de regionale en lokale culturele infrastructuur en € 15 miljoen ter compensatie voor de inkomstenderving van medeoverheden door onder andere het kwijtschelden van huren.
De afrekening van de inkomstenderving over 2020 wordt in de tweede helft van 2021 afgerond. Ook de compensatie voor de meerkosten vanwege corona in 2021 op de Wmo en Jeugdwet wordt in het najaar van 2021 afgerond.

Herijking Gemeentefonds
Begin februari 2021 is de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) om advies gevraagd over het voorlopige voorstel voor de nieuwe verdeling van het gemeentefonds. In een tussenbericht aan de fondsbeheerders van het Rijk heeft de ROB om meer toelichting op de gemaakte keuzes en effecten gevraagd en enkele kritische kanttekeningen geplaatst bij de uitlegbaarheid van de uitkomsten, met name in het sociaal domein. Daarnaast heeft de Tweede Kamer naar aanleiding van de adviesaanvraag vragen gesteld en hebben de fondsbeheerders veel reacties en vragen gekregen van gemeenten. Ook is gebleken dat voor een van de verdeelmaatstaven in het sociaal domein een betere bron beschikbaar is als indicatie voor de gezondheid van de bevolking.
De fondsbeheerders betrekken de nieuwe bron bij de nadere analyse die momenteel wordt uitgevoerd naar aanleiding van de reacties van de ROB, gemeenten en de Tweede Kamer. De VNG is nauw bij dit vervolgonderzoek betrokken. Met de ROB is afgesproken dat het nieuwe verdeelvoorstel, zodra het gereed is, tezamen met de antwoorden op de vragen uit het tussenbericht met hem gedeeld zal worden, opdat hij tot een eindadvies kan komen. Het aangepaste verdeelvoorstel zal naar verwachting begin juni 2021 gereed zijn en – samen met de geactualiseerde voorlopige uitkomsten per gemeente – op de website van de rijksoverheid worden gepubliceerd. Ook de VNG zal om advies worden gevraagd. Besluitvorming over de invoering van de nieuwe verdeling – voorzien per 1 januari 2023 - is aan het nieuwe kabinet.

Overige
Verder worden diverse algemene en specifieke mutaties in de circulaire gemeld. Zo is er een positieve verrekening met het BTW compensatiefonds, worden loon- en prijscompensaties voor bepaalde uitkeringen toegekend (beschermd en voogdij/18+ en participatie) en zijn diverse verdeel-technische mutaties verwerkt.
Met betrekking tot specifieke mutaties worden middelen toegevoegd voor onder andere de Wet Open Overheid, versterken gemeentelijke anti-discriminatievoorziening, Rijksvaccinatieprogramma, Prenataal huisbezoek door jeugdgezondheidszorg, Inburgering, Heroriëntatie zelfstandigen (corona) en maatschappelijke begeleiding (jaarschijf 2021).

Datum 16 juni 2021

Beoogd effect
De budgettaire gevolgen van de meicirculaire voor Zwolle in beeld brengen en in te stemmen met de voorgestelde verwerking in de begroting 2021, begroting 2022 en de meerjarenraming tot en met 2025.

Argumenten

1.1 Algemeen: budgettaire uitkomsten
De mutaties in het gemeentefonds hebben deels betrekking op algemene (niet aan een bepaald taak gekoppelde) aanpassingen en worden verrekend met de algemene middelen. Het overige deel van de mutaties betreft verrekeningen om rijksbeleid uit te voeren, waarvoor grotendeels geldt dat de middelen ingezet worden voor de uitvoering van het rijksbeleid, tenzij het compensatie betreft voor reeds gemaakte kosten door de gemeente. Is het laatste van toepassing dan vindt verrekening plaats met de algemene middelen.

Het netto resultaat van de meicirculaire op de algemene middelen is vooral het gevolg van de accresmutaties, een eenmalige toevoeging vanuit het BTW compensatiefonds, actuele gegevens over de verdeelmaatstaven en loon- en prijsbijstellingen op de gemeentelijke begroting. De accresramingen zijn neerwaarts bijgesteld, de daling wordt grotendeels opgevangen door bijstelling van de loon-en prijsramingen op de gemeentelijke begroting op basis van actuele informatie van het Centraal Planbureau en positieve ontwikkelingen in de verdeelsystematiek.
Samengevat geeft de meicirculaire in 2021 een eenmalig voordelig resultaat van € 1,7 miljoen. Op de begroting 2022 ontstaat een voordeel van € 0,8 miljoen en meerjarig gezien is er sprake van een structureel nadeel van € 0,3 miljoen (in 2025).

Tabel 1 Uitkomsten meicirculaire 2021

(bedragen cumulatief x € 1).	20210	2022	2023	2024	2025
Saldo resultaat algemene uitkering	**1.597.000**	**757.000**	**125.000**	**-474.000**	**-294.000**
Saldo resultaat integratie-/decentralisatie-uitkeringen	**148.000**	**13.000**	**13.000**	**14.000**	**14.000**
Totaal te verrekenen met de algemene middelen	**1.745.000**	**770.000**	**138.000**	**-460.000**	**-280.000**

Onder de rubriek financiën is een nadere detaillering van de diverse mutaties opgenomen.

2. Voorstellen tot verwerking in de begroting 2021 t/m 2025
2.1 Aanpak problematiek jeugdzorg
Bij voorjaarsnota heeft het kabinet voor het jaar 2021 € 613 miljoen beschikbaar gesteld voor acute problematiek in de jeugdzorg. Dit bedrag komt bovenop de € 300 miljoen aan tijdelijke extra middelen die bij voorjaarsnota 2019 al beschikbaar is gesteld voor het jaar 2021. De aanvullende middelen worden voor € 120 miljoen via een specifieke uitkering of op een andere gerichte wijze aan een beperkt aantal gemeenten of jeugdzorgregio's worden uitgekeerd. Dit betreft:

- € 50 miljoen voor tijdelijke uitbreiding van de crisiscapaciteit jeugd-GGZ.
- € 50 miljoen voor het beter passend maken van accommodaties om de leefomstandigheden van kwetsbare jeugdigen te verbeteren (driemilieuvoorzieningen).
- € 5 miljoen voor het ombouwen van separatieruimten in de gesloten jeugdhulp tot High Intensive Care Units

- € 15 miljoen voor de vereenvoudiging en verbetering van de jeugdbeschermingsketen (o.a. verbreding en verdere uitrol pilots vereenvoudiging Jeugdbescherming en doorbraakaanpak)

De overige door het kabinet beschikbaar gestelde middelen van € 493 miljoen worden via de algemene uitkering aan het gemeentefonds toegevoegd en bestaat uit de volgende drie onderdelen:

- Een deel van € 228 miljoen heeft als oogmerk dat gemeenten hiermee in staat worden gesteld om de consultatiefunctie ggz vorm te geven, wachtlijsten bij lichtere jeugdhulpproblematiek tegen te gaan en om verdringing van andere uitgaven bij gemeenten tegen te gaan.
- Een deel van € 10 miljoen heeft als oogmerk om het aantal Praktijk Ondersteuners Huisartsenzorg (POH) voor de jeugd uit te breiden.
- Tot slot is er een deel van € 255 miljoen met als oogmerk dat gemeenten hierdoor in staat worden gesteld om extra inzet en regie te kunnen voeren op het voorkomen en aanpakken van wachttijden van (regionaal) ingekochte specialistische jeugdzorg op basis van goede data, zodat kwetsbare kinderen de hulp krijgen die ze nodig hebben. Komende periode vindt tussen de VNG en het Rijk overleg plaats om een klein deel van de € 255 miljoen in te zetten voor regionale coördinatie en landelijke informatievoorziening door de VNG ten aanzien van de wachtlijsten specialistische jeugdzorg. Om die reden wordt nog niet het volledige bedrag van € 255 miljoen verwerkt. In deze circulaire is vooruitlopend op de besluitvorming tussen VNG en Rijk aangaande de regionale coördinatie en landelijke informatievoorziening door de VNG een bedrag van € 200 miljoen toegevoegd en verdeeld over de gemeenten. Bij de septembercirculaire 2021 zal vervolgens het resterende bedrag van € 55 miljoen worden verwerkt.

Voor de bovenstaande drie onderdelen ontvangen wij € 4.056.000 in 2021. De middelen parkeren wij voorlopig op concernstelpost in afwachting van nadere uitwerking en afstemming met het gemeentelijke beleid in het kader van de hervormingsagenda sociaal domein. Nadere besluitvorming over de inzet van de middelen betrekken wij bij de begrotingsbehandeling 2022.

2.2 Prenataal huisbezoek door jeugdgezondheidszorg

Vanaf 2022 worden middelen toegevoegd voor de uitvoering van het wetsvoorstel ‘Prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg (PHB JGZ)’ . Naar verwachting treedt het wetsvoorstel op 1 januari 2022 in werking. Om een gezonde ontwikkeling van het ongeboren kind te bevorderen en het ontstaan van gezondheids- en ontwikkelingsrisico’s voor het kind te beperken, is het van belang tijdig hulp en ondersteuning tijdens de zwangerschap te bieden. Met dit wetsvoorstel krijgen gemeenten de taak een prenataal huisbezoek aan te bieden aan zwangere vrouwen en/of hun gezinnen in een kwetsbare situatie in hun gemeente. De gemeente moet deze taak op grond van de wet opdragen aan dezelfde organisatie die voor de gemeente de JGZ uitvoert.
Zwolle ontvangt vanaf 2022 € 37.000. Voorgesteld wordt de gelden toe te voegen aan het budget jeugdgezondheidszorg.

2.3 Rijksvaccinatieprogramma (meningokokken en informed consent)

Met ingang van 1 januari 2021 wordt de uitvoering van de vaccinatie tegen meningokokken overgedragen aan de gemeenten. De daarmee gemoeide middelen worden toegevoegd aan de reeds eerder overgehevelde middelen voor de uitvoering van het rijksvaccinatieprogramma (RVP). Daarnaast is in 2021 eenmalig een bedrag toegevoegd voor de uitvoering van de zogenoemde ‘informed consent procedure RVP’. Deze procedure richt zich op het inbouwen van de toestemmingsverklaring in de registratie van het RVP, waarmee ouders (en kinderen vanaf 12 jaar) gevraagd worden om toestemming voor het delen van vaccinatiegegevens met het RIVM. De gelden zijn bestemd voor ICT-

aanpassingen in de softwarepakketten van de betrokken ICT leveranciers en voor lokale aanpassingen, bijvoorbeeld op het terrein van voorlichting en uitnodigingen, en instructies voor de uitvraag van informed consent bij consultaties bij de JGZ instellingen.
Zwolle ontvangt in 2021 € 35.000 en daarna structureel € 30.000 per jaar. Voorgesteld wordt de ontvangen gelden toe te voegen aan het budget volksgezondheid voor de uitvoering van de genoemde maatregelen.

2.4 Versterking gemeentelijke anti-discriminatievoorziening
Discriminatie is een diepgeworteld en structureel probleem van de samenleving. In haar reactie op het rapport Ongekend onrecht van de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag10 heeft het kabinet aangekondigd structurele middelen vrij te maken voor de aanpak van discriminatie, waaronder de versterking van de anti-discriminatievoorzieningen (ADV). In 2009 is de Wet gemeentelijke anti-discriminatievoorzieningen (Wga) in werking getreden. Het doel van deze wet is een landelijk dekkend stelsel van meldpunten voor onafhankelijke bijstand aan slachtoffers van discriminatie en de registratie van klachten over discriminatie. Alle gemeenten zijn verplicht te voorzien in een ADV. Voor de uitvoering van de Wga is in 2009 een bedrag toegevoegd aan de algemene uitkering. Uit onderzoeken blijkt dat deze huidige financiering voor de uitvoering van de Wga-taken al enige jaren tot knelpunten leidt. De meeste ADV's zijn op dit moment zeer krap bemeten en bij het grotere publiek relatief onbekend. Om die reden wordt er vanaf 2021 structureel ruim € 6,9 miljoen extra aan de algemene uitkering toegevoegd, zodat de ADV's ruimere budgetten kunnen krijgen om meer activiteiten te kunnen ontplooien, om zodoende een betere beschikbaarheid en bereikbaarheid voor melders mogelijk te maken. Deze ruimere budgetten zijn ook nodig om de door uitvoeringsorganisaties doorverwezen melders te kunnen bijstaan. Deze structurele extra bijdrage komt neer op meer dan een verdubbeling van de middelen. De financiering van de organisatie van en het toezicht op de ADV's zal, als onderdeel van de aangekondigde versterking van de aanpak van discriminatie, het komende jaar onderzocht worden. De uitkomsten van het onderzoek kunnen mogelijk leiden tot wijzigingen. Als dit nodig blijkt te zijn, zullen gemeenten tijdig geconsulteerd en geïnformeerd worden.
Zwolle ontvangt vanaf 2021 structureel € 52.000. Voorgesteld wordt in lijn met het kabinetsbeleid de gelden in te zetten voor versterking van de gemeentelijke anti-discriminatiebeleid en in het najaarsmoment 2021 met een voorstel te komen hoe te gelden in te zetten.

2.5 Handhaving energielabel C kantoren
In het Bouwbesluit is vastgelegd dat per 1 januari 2023 een kantoor energielabel C of beter moet hebben om nog als kantoor gebruikt te mogen worden. De gemeente is het bevoegde gezag en handhaaft de wetgeving. Sira Consulting heeft de handhavingslasten in de periode 2020-2030 voor gemeenten berekend in het onderzoek 'Actualisatie handhavingslasten verplicht energielabel C voor kantoren' (april 2020) . Via de algemene uitkering ontvangen gemeenten compensatie voor de handhavingslasten.
Zwolle ontvangt vanaf 2021 € 12.000 per jaar tot en met 2025, daarna wordt de bijdrage lager. De middelen parkeren wij voorlopig op concernstelpost in afwachting van nadere uitwerking in hoeverre de middelen verband houden met reeds in gang gezet beleid binnen de gemeente.

2.6 Wet Open Overheid
Op 26 januari 2021 heeft de Tweede Kamer de (Wijzigingswet) Wet open overheid (Woo) aangenomen. Het betreft een initiatiefwet uit de Tweede Kamer die beoogt de gehele overheid transparanter en toegankelijker te maken. Met dit wetsvoorstel geven de initiatiefnemers zowel de

actieve als de passieve openbaarmaking van overheidsinformatie een nieuwe basis, verankeren zij het recht op toegang tot informatie wettelijk en beogen zij de informatievoorziening en informatiehuishouding van het Rijk en decentrale overheden te verbeteren. De Eerste Kamer dient nog een besluit te nemen over de Woo. Bij instemming van de Eerste Kamer zal de wet een halfjaar later in werking treden. Dit zal waarschijnlijk in het eerste kwartaal van 2022 zijn. De huidige Wet openbaarheid van bestuur (Wob) wordt ingetrokken bij de inwerkingtreding van de Woo. Vooruitlopend op de besluitvorming in de Eerste Kamer heeft het kabinet bij de kabinetsreactie op het rapport ´Ongekend onrecht´ van de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) financiële middelen vrijgemaakt . Met de beschikbaarstelling van deze financiële middelen ondersteunt het Rijk gemeenten bij de implementatie en uitvoering van de Woo. De financiële middelen bestaan uit zowel incidentele als structurele middelen. De incidentele middelen (voor de periode 2022 tot en met 2026) zijn bestemd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie. De structurele middelen vanaf 2022 zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de Woo, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen.
Zwolle ontvangt in de jaren 2022 tot en met 2026 jaarlijks € 115.000 incidenteel en daarnaast vanaf 2022 € 97.000 structureel, oplopend naar € 183.000 vanaf 2026. De middelen parkeren wij voorlopig op concernstelpost in afwachting van nadere uitwerking, die onderdeel zal zijn van de afwegingen bij de begrotingsbehandeling in het najaar.

2.7 Bommenregeling
Voor gemaakte kosten voor het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog kan gedeeltelijke compensatie van het rijk worden verkregen via de zogenaamde Bommenregeling. De vergoeding over 2020 wordt via de meicirculaire 2021 verwerkt. Zwolle ontvangt € 71.000. In de jaarrekening 2020 is hier al rekening mee gehouden.

2.8 Prijscompensatie participatie onderdeel WSW en nieuwe begeleiding
De uitkering participatie is gewijzigd door toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2021 en verdeeltechnische aanpassingen, in totaal ontvangen wij € 213.000 extra in 2021. Hiervan zetten wij € 201.000 in voor compensatie van loon-en prijsaanpassingen bij Tiem bv voor de uitvoering van de participatietaken. Het restantbedrag van € 12.000 verrekenen wij met de algemene middelen.

2.9 Beschermd wonen
De integratie-uitkering Beschermd wonen wordt verhoogd door de toekenning van de loon- en prijsbijstelling over 2021 en de volume-indexatie voor 2022 . De aanpassingen werken structureel door en Zwolle ontvangt als centrumgemeente van deze regionale regeling in 2021 € 1.212.000 en in 2022 € 2.164.000 daarna oplopend naar ruim € 2,6 miljoen vanaf 2023 op basis van de huidige verdeling. De aanvullende middelen voor 2021 en 2022 voegen wij toe aan het uitgavenbudget beschermd wonen. Het budget vanaf 2023 is afhankelijk van de uitkomsten van het nieuwe verdeelmodel.
Per 1 januari 2021 is de Wet langdurige zorg (Wlz) opengesteld voor mensen met een psychische stoornis. Vooraf is geraamd dat er 8.500 cliënten vanuit beschermd wonen over zouden gaan naar de Wlz. Op basis van deze raming en de bestuurlijke afspraak ‘budget volgt cliënt’ is vanaf 2021 € 495 miljoen structureel overgeheveld van de integratie-uitkering Beschermd wonen naar de Wlz . Inmiddels is bekend dat meer cliënten de overstap vanuit beschermd wonen naar de Wlz maken dan waar de budgetoverheveling op was gebaseerd. Het ministerie van VWS, het ministerie van BZK en de VNG hebben op 7 december 2020 bestuurlijke afspraken gemaakt over de wijze van nacalculatie van het naar de Wlz over te hevelen budget en de verdeling over de centrumgemeenten. In juni vindt een

bestuurlijk vervolgoverleg plaats om de definitieve omvang van de nacalculatie te kunnen bepalen. De uitkomst zal bij de septembercirculaire 2021 worden verwerkt. Besluitvorming over de invoering van het nieuwe verdeelmodel voor beschermd wonen – voorzien vanaf 2023 – is aan het nieuwe kabinet

2.10 Voogdij/18+
In het kader van de uitkering Voogdij/18+ vinden er enkele verrekeningen plaats. Over 2021 ontvangen we compensatie voor de loon- en prijsbijstellingen. In de begroting 2021 zijn de uitgaven al met de gebruikelijke inflatiepercentages aangepast. De ontvangen compensatie komt hiermee ten gunste van de algemene middelen.
Het budget voogdij/18+ voor het jaar 2022 wordt verdeeld op basis van de werkelijke uitgaven 2020 en daarnaast op basis van het nieuwe woonplaatsbeginsel dat per 1 januari 2022 wordt ingevoerd. In de berekeningen van het Rijk wordt er van uitgegaan dat de wijziging naar het woonplaatsbeginsel tot een hoger beroep op het budget voogdij/18+ zal leiden. Op dit moment hebben wij onvoldoende informatie over het effect van de invoering van het woonplaatsbeginsel op onze gemeentelijke uitgaven. Derhalve stellen wij voor de extra ontvangst in 2022 voorlopig te parkeren op concernstelpost in afwachting van nadere informatie en bij de begroting 2022 een besluit te nemen over de inzet van de middelen.
In afwachting van de besluitvorming over de invoering van de nieuwe verdeling van het gemeentefonds zijn de nieuwe gegevens ook gebruikt voor 2023 en verder. In de nieuwe verdeling gemeentefonds wordt rekening gehouden met de overheveling van de integratie-uitkering Voogdij/18+ naar de algemene uitkering per 2023.
In 2021 ontstaat voor Zwolle een voordeel € 59.000, deze komt ten gunste van de algemene middelen, en in 2022 een voordeel van € 2.953.000 die wij voorlopig parkeren op concernstelpost. Bij de begroting 2022 komen we met een actueel beeld over de extra kosten in verband met het woonplaatsbeginsel. De doorwerking naar 2023 is onderdeel van de herijking en stellen we nu op pro memorie

2.11 Maatschappelijke opvang
Vanwege verdeel-technische aanpassingen van de uitkering maatschappelijke opvang wordt in 2021 € 47.000 meer ontvangen, inclusief afrekening 2020, en vanaf 2022 € 34.000. Aangezien het hier een regionale regeling betreft en Zwolle de gelden als centrumgemeente ontvangt worden de gelden ingezet voor de uitvoering van de maatschappelijke opvang.

2.12 Vrouwenopvang
In het kader van de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang zijn de volgende aanpassingen doorgevoerd:

- Vanaf 2021 worden structurele middelen toegevoegd voor de kosten die voortkomen uit de stijging van het aantal slachtoffers dat contact legt met het Centrum Seksueel Geweld (CSG's).
- Voor 2021 is sprake van een toevoeging ter ondersteuning van gemeenten in het kader van schadelijke praktijken, waaronder eergerelateerd geweld, gedwongen huwelijken en vrouwelijke genitale verminking.
- Verdeeltechnische aanpassingen.

In totaal ontvangt Zwolle in 2021 € 165.000 extra en vanaf 2022 € 45.000. Aangezien het hier een regionale regeling betreft en Zwolle de gelden als centrumgemeente ontvangt worden de gelden ingezet voor de uitvoering van vrouwenopvang.

2.13 Landelijke functie opvang

Met ingang van 2021 is de decentralisatie-uitkering Landelijke functies opvang omgezet naar verschillende specifieke uitkeringen. Dit om de rechtmatigheid van de uitkering(en) te waarborgen. Voor Zwolle betekent dit ingaande 2021 structureel € 184.000 komt te vervallen via het gemeentefonds en dat de vergoeding vanaf 2021 via een specifieke uitkering wordt ontvangen.

2.14 Bodembescherming
In het Bestuurlijk Overleg Bodem, waarin het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de decentrale overheden zitting hebben, zijn op 23 september 2020 afspraken gemaakt over doelen en financiering van bodemopgaven in het jaar 2021. Het jaar 2021 is een overbruggingsjaar naar nieuwe bestuurlijke afspraken over de bodemopgaven vanaf 2022, als vervolg op het Convenant Bodem en Ondergrond 2016-2020. Het doel is de gevallen van ernstige bodemverontreiniging met onaanvaardbare humane of ecologische risico's of verspreidingsrisico's (spoedlocaties) te saneren of de risico's te beheersen. Het betreft een wettelijke taak van gemeenten. Voor 2021 zijn onder meer afspraken gemaakt over een apparaatskostenvergoeding en de afronding van spoedsaneringen, met een daarbij vastgestelde verdeelsleutel. De 29 bevoegd-gezag-gemeenten ontvangen in 2021 een vergoeding voor apparaatskosten en voor de afronding van spoedsaneringen. Zwolle ontvangt € 296.000. In de begroting 2021 is hier al rekening mee gehouden.

2.15 Erfgoeddeal
Voor de herinrichting van het Stinspark wordt door het Rijk in het kader van de Erfgoeddeal een bedrag van € 358.000 beschikbaar gesteld. Het budget parkeren wij op concernstelpost in afwachting van een raadsvoorstel voor de realisatie van de tweede fase die we na de zomervakantie aan u voorleggen..

2.16 Inburgering
De inwerkingtreding van de nieuwe inburgeringswet is met een half jaar uitgesteld naar 1 januari 2022. Vanwege dit uitstel valt de instroom van inburgeraars in 2021 niet onder de nieuwe wet, maar onder de oude wet. Om die reden wordt de integratie-uitkering Inburgering in 2021 met verlaagd. Daar tegenover staat dat de gemeenten aanvullende middelen ontvangen voor een drietal aspecten.
Ten eerste wordt het budget voor de ondertussen-groep aangevuld vanwege de hogere huisvestingstaakstelling van statushouders in 2021. Daarnaast is in het bestuurlijk overleg tussen het ministerie van SZW en de VNG van 2 februari 2021 afgesproken dat het ministerie van SZW gemeenten in staat stelt om de nieuwe instroom vanaf 1 juli 2021 zo veel als mogelijk in de geest van de nieuwe wet op te pakken. Hierbij kan gedacht worden aan de warme overdracht, brede intake (exclusief leerbaarheidstoets), advies Plan Inburgering en Participatie (PIP), de cursus financiële zelfredzaamheid en periodieke voortgangsgesprekken. Tot slot worden gemeenten ook gecompenseerd voor de extra implementatiekosten waar zij mee te maken hebben door het uitstel van de nieuwe wet.
Verder wordt de integratie-uitkering Inburgering in de jaren 2021 tot en met 2026 verhoogd ten behoeve van de begeleiding van de bredere groep asielmigranten binnen de ondertussen-groep (inburgeraars die nog inburgeringspichtig zijn onder de Wet inburgering 2013).
Samengevat hebben de mutaties in de uitkering Inburgering voor Zwolle de volgende budgettaire effecten ten opzichte van de vorig jaar beschikbaar gestelde gelden: in 2021 is sprake van een nadeel van € 14.000, in 2022 een voordeel van € 80.000 dat in de jaren erna geleidelijk aan afloopt naar een voordeel van € 11.000. De verrekeningen parkeren wij op concernstelpost bij de reeds beschikbaar gestelde gelden in afwachting van nadere bestedingsvoorstellen bij de begroting 2022.

2.17 Armoedebestrijding kinderen
De uitkering voor armoedebestrijding onder kinderen wordt jaarlijks op basis van de meest actuele gegevens bijgesteld. Vanaf 2022 wordt de uitkering met € 8.000 verlaagd naar € 614.000. De verlaging vertalen we door in een lager uitgavenbudget voor armoedebestrijding.

2.18 Heroriëntatie zelfstandigen (corona)
Bij de aankondiging van het tweede steun- en herstelpakket van 28 augustus 2020 is aangegeven dat gemeenten vanaf 1 januari 2021 ondersteuning bieden aan zelfstandig ondernemers die zich willen heroriënteren. Dit kan grotendeels vanuit de extra impulsen en extra budgetten voor crisisdienstverlening worden betaald. Voor aanvullend maatwerk voor zelfstandig ondernemers worden in 2021 incidentele middelen aan het gemeentefonds toegevoegd.
Zwolle ontvangt € 37.000 in 2021. Voorgesteld wordt deze middelen toe te voegen aan het coronabudget in afwachting van nadere voorstellen over hoe uitvoering te geven aan deze maatregel.

2.19 Maatschappelijke begeleiding
In het kader van de Wet inburgering ontvangen gemeenten middelen voor de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. In 2021 ontvangt Zwolle € 182.000. De middelen parkeren wij voorlopig op concernstelpost in afwachting van nadere uitwerking in hoeverre de middelen verband houden met reeds in gang gezet beleid binnen de gemeente.

3. Overige ontwikkelingen:

3.1 Evaluatie normeringssystematiek
De Raad van Openbaar Bestuur (ROB) is door het kabinet om advies gevraagd over de toekomst van het accres. Dit advies zal begin juni door de Raad gepubliceerd worden. Het is aan een nieuw kabinet om in overleg met de medeoverheden te besluiten hoe in de toekomst met het accres om te gaan.

3.2 Financiële positie gemeenten
Het afgelopen jaar heeft Cebeon onderzoek gedaan naar de financiële positie van gemeenten en het voorzieningenniveau. De uitkomsten van dit onderzoek zijn besproken tijdens het Bestuurlijk overleg Financiële verhoudingen van 7 april 2021. Het onderzoek doet ook aanbevelingen over het monitoren van de financiële positie van gemeenten. De komende maanden wordt met gemeenten, VNG en provinciaal toezichthouders het gesprek hierover voortgezet.

Risico's
Er zijn vele onzekerheden omtrent de structurele inkomsten via het gemeentefonds, zoals structurele compensatie van de tekort op de jeugduitgaven en de herijking van het gemeentefonds. Ook de uitkomsten van de nieuwe normeringssystematiek zijn nog onduidelijk. De beslissingen over deze onderwerpen worden overgelaten aan het nieuwe kabinet. Daarnaast zal ook het nieuwe kabinet haar keuzes maken met mogelijk financiële gevolgen voor de gemeenten

Datum 16 juni 2021

Financiën

De mutaties van de meicirculaire hebben betrekking op de algemene uitkering, de integratie- en decentralisatie-uitkeringen.

Algemene uitkering

Conform bestaand beleid worden de algemene mutaties direct verrekend met de algemene middelen. Hieronder vallen de bijstellingen in het accres, de afrekening van het BTW-compensatiefonds over 2020 en diverse mutaties in de verdeelsystematiek. Daarnaast hebben wij de gemeentelijke loon- en prijsindexen voor de jaren 2022 tot en met 2025 aangepast aan de gegevens van het Centraal Planbureau. Dit leidt tot voordelig bijstelling op de meerjarenraming en kan gezien worden als tegenhanger van het verlaagde accres vanwege de neerwaartse bijstelling van de loon- en prijsontwikkelingen op de Rijksbegroting.
De specifieke taakmutaties zijn grotendeels budgetneutraal verwerkt, met uitzondering van enkele posten die of al verwerkt zijn in de begroting of een algemene correctie betreffen die niet aan een gemeentelijke programma zijn toe te wijzen.

Tabel 2 Mutaties in de algemene uitkering

(bedragen x € 1).	2021	2022	2023	2024	2025
Algemene mutaties					
1. Accres		-959.000	-1.927.000	-2.785.000	-3.042.000
2. BTW-compensatiefonds	731.000	pm	pm	pm	pm
3. Verdeelsystematiek/ afronding	816.000	1.388.000	1.312.000	1.073.000	915.000
4. Loon- en prijsbijstelling		335.000	740.000	1.235.000	1.830.000
	1.547.000	**764.000**	**125.000**	**-477.000**	**-297.000**
Specifieke- en taakmutaties:					
1. Aanpak problematiek jeugdzorg	4.056.000				
Voorlopig parkeren op concernstelpost	-4.056.000				
2. Prenataal huisbezoek jeugdgez.heidszorg		37.000	37.000	37.000	37.000
Toevoegen aan budget gezondheidszorg		-37.000	-37.000	-37.000	-37.000
3. Rijksvaccinatieprogramma	35.000	30.000	30.000	30.000	30.000
Toevoegen aan budget GGD	-35.000	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
4. Versterking gem.antidiscriminatievoorziening	52.000	52.000	52.000	52.000	52.000
Toevoegen aan budget antidiscriminatie	-52.000	-52.000	-52.000	-52.000	-52.000
5. Handhaving Energielabel C kantoren	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
Voorlopig parkeren op stelpost	-12.000	-12.000	-12.000	-12.000	-12.000
6. Wet Open Overheid (structureel)		97.000	124.000	153.000	183.000
Wet Open Overheid (incidenteel)		115.000	115.000	115.000	115.000
Voorlopig parkeren op concernstelpost		-212.000	-239.000	-268.000	-298.000
7. Suppletieuitkering bommenregeling	71.000				
Te verrekenen met balanspost 2020	-71.000				
8. Ketensystemen Jeugd	-3.000	-3.000	-3.000		
9. Voogdij/18+	59.000	-71.000	-71.000	-71.000	-71.000
Verrekenen met Voogdij/18+ (zie Dec.Uitk)		71.000	71.000	71.000	71.000
10. Handelsregister	-6.000	-7.000			
11. Kinderopvang toezicht en handhaving		3.000	3.000	3.000	3.000
Totaal resultaat op de algemene middelen	**1.597.000**	**757.000**	**125.000**	**-474.000**	**-294.000**

Integratie- en decentralisatie-uitkeringen
Onderdeel van deze uitkeringen zijn ook de door Zwolle als centrumgemeente te ontvangen regionale uitkeringen, zoals Beschermd wonen, maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en middelen bestemd voor arbeidsmarktregio Zwolle. Hiervoor geldt de algemene beleidslijn dat de middelen in eerste instantie worden verrekend met het doel waarvoor ze worden ontvangen. Vrijval van eventuele overtollige middelen zal via besluitvorming door het samenwerkingsverband plaatsvinden.

Met uitzondering van de Voogdij/18+ (jaarschijf 2021) en participatie onderdeel Wajong worden de ontvangen middelen gereserveerd of ingezet voor het doel waarvoor de middelen worden ontvangen. Voor beide onderdelen betreft het een correctie vanwege loon- en prijscompensatie. In de begroting wordt voor beide onderdelen al rekening gehouden met de jaarlijkse loon- en prijsindex en verwachte volumeontwikkelingen.

Tabel 3 Mutaties in de integratie- en decentralisatieuitkeringen

x € 1).	2021	2022	2023	2024	2025
1. Participatie: WSW, Wajong en nieuwe begeleiding	213.000	227.000	214.000	200.000	208.000
Te verrekenen met budget WSW	-184.000	-195.000	-181.000	-163.000	-169.000
Te verrekenen met budget nieuwe begeleiding	-17.000	-19.000	-20.000	-23.000	-25.000
2. Beschermd wonen **(centrumgemeente)**	1.212.000	2.164.000	2.628.000	2.664.000	2.662.000
Te verrekenen met uitgaafbudget beschermd wonen	-1.212.000	-2.164.000	-2.628.000	-2.664.000	-2.662.000
3. Voogdij 18+	136.000	3.024.000			
Voorlopig parkeren op concernstelpost		-3.024.000			
4. Maatschappelijke opvang **(centrumgemeente)**	47.000	34.000	34.000	34.000	34.000
Te verrekenen met uitgavenbudget maatsch.opvang	-47.000	-34.000	-34.000	-34.000	-34.000
5. Vrouwenopvang **(centrumgemeente)**	165.000	45.000	45.000	45.000	45.000
Te verrekenen met uitgavenbudget vrouwenopvang	-165.000	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000
6. Landelijke functie opvang	-184.000	-184.000	-184.000	-184.000	-184.000
Omzetting naar specifieke uitkering	184.000	184.000	184.000	184.000	184.000
7. Bodembescherming	296.000				
Reeds verwerkt in begroting 2021	-296.000				
8. Erfgoeddeal (Stinspark)	358.000				
Voorlopig parkeren op concernstelpost	-358.000				
9. Inburgering	-14.000	80.000	43.000	28.000	11.000
Voorlopig parkeren op concernstelpost	14.000	-80.000	-43.000	-28.000	-11.000
10. Armoedebestrijding kinderen		-8.000	-8.000	-8.000	-8.000
Te verrekenen met het uitgavenbudget armoede		8.000	8.000	8.000	8.000
11. Heroriëntatie zelfstandigen (corona)	37.000				
Toevoegen aan het coronabudget	-37.000				
12. Maatschappelijke begeleiding	182.000				
Voorlopig parkeren op concernstelpost	-182.000				
Totaal resultaat op algemene middelen	**148.000**	**13.000**	**13.000**	**14.000**	**14.000**

Vervolg
De verwerking van de meicirculaire verloopt via het reguliere begrotings-/beleidscyclusproces. De uitkomsten voor de jaren 2022 tot en met 2025 worden verwerkt in de begroting 2025.

Zwolle

Datum 16 juni 2021

Openbaarheid
Openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

interim-secretaris, Liesbeth Borsboom

Datum 16 juni 2021

Bijlage: Begrotingswijziging 2021 naar aanleiding van de meicirculaire 2021.

Doel		Omschrijving	Uitgaven	Inkomsten
10.1.1		**We hebben een solide financieel beleid**		
	1.	Algemene uitkering Gemeentefonds		5.752.000
		Stelpost nog functioneel te ramen Jeugdgelden	4.056.000	
		Stelpost nog functioneel te ramen (energielabel kantoren)	12.000	
	2.	Integratie-uitkering Participatie		213.000
	3.	Integratie-uitkering Beschermd Wonen		1.212.000
	4.	Integratie-uitkering Voogdij/18+		136.000
	5.	Decentralisatie-uitkering maatschappelijke opvang		47.000
	6.	Decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang		165.000
	7.	Decentralisatie-uitkering Landelijke functie opvang		-184.000
	8.	Decentralisatie-uitkering Erfgoeddeal		358.000
		Stelpost nog functioneel te ramen	358.000	
	9.	Decentralisatie-uitkering Inburgering		-14.000
		Stelpost nog functioneel te ramen	-14.000	
	10.	Decentralisatie-uitkering Heroriëntatie zelfstandigen		37.000
		Toevoeging coronabudget (reserve incidentele bestedingen)	37.000	
	11.	Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding		182.000
		Stelpost nog functioneel te ramen	182.000	
1.1.2		**We vergroten de veerkracht van inwoners en buurten**		
	1.	Anti-discriminatiebeleid	52.000	
1.2.1		**We beschermen en bevorderen de gezondheid van onze inwoners**		
	1.	Rijksvaccinatieprogramma	35.000	
2.2.1		**Deelname arbeidsmarkt**		
	1.	Sociale werkvoorziening	184.000	
	2.	Nieuwe begeleiding	17.000	
3.1.2		**We pakken de situatie van huiselijk geweld zo vroeg aan en werken toe naar veiligheid en duurzaam herstel**		
	1.	Vrouwenopvang	165.000	
	2.	Specifieke uitkering landelijke functie opvang		184.000
3.3.1		**We bieden (tijdelijk) onderdak en begeleiding voor personen die feitelijk of residentieel dakloos zijn geraakt**		
	1.	Maatschappelijke opvang	47.000	
3.3.2		**Beschermd wonen psychische problemen**		
	1.	Beschermd Wonen	1.212.000	
10.1.1		**We hebben een solide financieel beleid**		
	1.	Voordelig resultaat verrekenen met Algemene concernreserve	1.745.000	
Totaal			**8.073.000**	**8.073.000**